

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De Nederlandsche Bank N.V.
De heer prof.dr. K.H.W. Knot en de heer mr. F. Elderson
Postbus 98
1000 AB Amsterdam

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2017-0000196139

Uw brief (kenmerk)
T052-382353425-33

Datum 06 OKT 2017
Betreft Schatkistbankieren en het Depositogarantiefonds

Geachte heer Knot en heer Elderson,

In uw brief van 29 september jl. geeft u aan een aantal zorgen te hebben over mijn voornemen het Depositogarantiefonds (DGF) een aanwijzing tot schatkistbankieren te geven. Ik neem deze zorgen serieus, desalniettemin blijf ik bij mijn standpunt dat het logisch is het DGF niet uit te zonderen van de verplichting tot schatkistbankieren die geldt voor rechtspersonen met een wettelijke taak zoals het DGF. Hieronder neem ik u graag mee in mijn overwegingen.

1. Interactie met doel Bankenuïe en financiële stabiliteit

U merkt terecht op hoe belangrijk het is om als een bankencrisis zich voordoet, de staat te beschermen tegen potentiële spillovers vanuit het bankwezen richting de overheidsfinanciën. Uw zorg is schatkistbankieren de financiële positie van de staat te zeer verweeft met het DGF en daarmee met de bankensector.

Het is mijn inzet de financiële verwevenheid tussen de staat en de bankensector terug te dringen. Dit streven ligt ook ten grondslag aan de bankenuïe. Dit zou ervoor kunnen pleiten een uitzondering te maken en het DGF niet in de schatkist te laten bankieren.

Echter, in de richtlijn depositogarantiestelsels is expliciet vastgelegd dat een lidstaat de verantwoordelijkheid heeft zeker te stellen dat de depositogarantie gestand wordt gedaan.¹ Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Eurostat rekenen daarnaast het DGF reeds tot de collectieve sector, nu het gaat om een collectieve voorziening voor alle spaarders die wordt gefinancierd uit wettelijke heffingen.

Sinds 2009 is DNB in het Aanwijzingsbesluit rechtspersonen met een beperkte kasbeheerfunctie aangewezen om haar liquide middelen in het kader van het

¹ Artikel 6, eerste lid, van de richtlijn depositogarantiestelsels (richtlijn nr. 2014/49/EU).

depositogarantiestelsel aan te houden in de schatkist.² Rechtspersonen met een wettelijke taak die aldus zijn aangewezen, hebben de mogelijkheid om onder voorwaarden te lenen bij de schatkist. Deze kredietfaciliteit van DNB bij de staat is neergelegd in een rekening-courant overeenkomst. Mede hierdoor wordt overtreding voorkomen van het Europeesrechtelijke verbod op monetaire financiering. Zonder de kredietfaciliteit zou DNB zich immers genoodzaakt kunnen zien DGS-uitkeringen (monetair) voor te financieren, wanneer daarvoor onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn.

Directie Financiële Markten

Ons kenmerk
2017-0000196139

Niet DNB, maar het DGF beheert sinds eind 2015 de financiële middelen van het depositogarantiestelsel. Mijn voornemen is het DGF dezelfde kredietfaciliteit te bieden, zoals DNB ook heeft verzocht. De kredietfaciliteit is in feite 'negatief' schatkistbankieren. Dit gaat noodzakelijkerwijs hand in hand met de aanwijzing de liquide middelen (ook) in de schatkist aan te houden.

U merkt verder op dat indien een bank faalt, schatkistbankieren zal leiden tot een toename van de EMU-schuld. Dit klopt, maar voor die tijd doet zich een positief effect voor op de EMU-schuld als gevolg van het aanhouden van de financiële middelen van het DGF in de schatkist, zodat deze rekensom budgettair neutraal is. De beoogde omvang van het DGF in 2024 is 0,8% van de gegarandeerde deposito's onder het Nederlands DGS. Naar verwachting zal het gaan om een bedrag van ca. € 4,5 mrd. Bij bankfalen dat noopt tot DGS-uitkeringen groter dan € 4,5 mrd en waarbij de eerdergenoemde kredietfaciliteit wordt ingezet, zal bovendien met of zonder schatkistbankieren sprake zijn van een (tijdelijk) schuldeffect.

2. De DGS-richtlijn en het beleggingsbeleid

U schrijft dat uit relevante regelgeving volgt dat een conservatief en gediversifieerd middelenbeheer voor het DGF van cruciaal belang is.

De richtlijn depositogarantiestelsels stelt inderdaad eisen aan hoe depositogarantiestelsels hun beschikbare financiële middelen beheren. Deze eisen zijn dat de financiële middelen risicoarm en gediversifieerd moeten worden aangehouden.³ De reden daarvoor is dat de middelen vanwege de (uiteindelijke) uitkeringstermijn van 7 werkdagen op zeer korte termijn beschikbaar moeten zijn. Daarom is risicoarm beheer gericht op fondsbehoud in zeer liquide bezittingen van belang. Dit is bij uitstek het geval bij schatkistbankieren: hiermee worden de inherente risico's die zijn verbonden aan een eigen beleggingsbeleid van het DGF vermeden, zoals markt- en liquiditeitsrisico's. Bovendien worden met schatkistbankieren de uitvoeringskosten die gepaard gaan met een beleggingsbeleid bespaard.

Tevens gaat uw brief in op het feit dat België in het IMF FSAP juist een aanbeveling krijgt middelen van het depositogarantiestelsel niet meer in de schatkist aan te houden. Het door u aangehaalde voorbeeld van het Belgisch depositogarantiestelsel ligt iets anders. In België is er een tweelagensysteem waarbij één van de beide fondsen is geïntegreerd in (de begroting van) het Belgische ministerie van Financiën. Dit is onwenselijk volgens het IMF, dat in het

² Artikel 1 jo. A1-lijst van Bijlage A van het Aanwijzingsbesluit rechtspersonen met een beperkte kasbeheerfunctie.

³ Artikel 10, zevende lid, van de richtlijn depositogarantiestelsels (richtlijn nr. 2014/49/EU).

FSAP uit 2013 aanbeveelt de twee fondsen te integreren in een afgescheiden fonds dat wordt gefinancierd met ex ante bijdragen vanuit de sector en met een eigen achtervangfinancieringsplan. Het DGF is reeds zo'n afgescheiden fonds en voldoet ook aan de overige aanbevelingen. Schatkistbankieren verandert hier niets aan. Evenmin worden door schatkistbankieren de financiële middelen van het DGF onderdeel van de rijksbegroting, deze blijven behoren tot het vermogen van het DGF.

Directie Financiële Markten

Ons kenmerk
2017-0000196139

3. Liquiditeitsrisico's en operationele consequenties van schatkistbankieren

Een zorg van u is nog dat schatkistbankieren liquiditeitsrisico's kent doordat in kritieke omstandigheden de markttoegang van de staat onder druk zou kunnen komen te staan.

Als gezegd, kan er geen twijfel over bestaan dat het belang van liquiditeit vooropstaat bij beslissingen over het beheer van de financiële middelen van het DGF. De veronderstelling dat aan schatkistbankieren liquiditeitsrisico's verbonden zijn, deel ik niet. De ervaringen van het Agentschap in 2008 en 2009 hebben geleerd dat ook in crisissituaties extra staatsschuld steeds gefinancierd kon worden.

U spreekt verder de zorg uit dat een overgang naar schatkistbankieren operationele gevolgen en risico's heeft die afbreuk kunnen doen aan de slagkracht van het DGF en aan de investeringen die sinds 2015 zijn gedaan bij de opbouw en de operationalisatie van het DGF.

Ik wil niet afdoen aan de inspanningen en investeringen die DNB en het bestuur van het DGF hebben gedaan sinds de ingrijpende herziening van het Nederlandse depositogarantiestelsel in 2015. Een overgang naar schatkistbankieren houdt de operationele slagkracht van het DGF en de wijze waarop de TARGET2-constructie is ingericht in stand. Schatkistbankieren blijft het mogelijk maken om middelen, ook wanneer het om enkele miljarden in kritieke omstandigheden gaat, binnen één dag op de TARGET2-rekening van het DGF te hebben staan. Uiteraard zal de aansluiting van het DGF op de schatkist in goed overleg plaatsvinden tussen het Agentschap, dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van schatkistbankieren, en DNB. Ik heb er het volle vertrouwen in dat een goed werkbaar oplossing beschikbaar is.

4. Interactie met (achtervang)financiering door bankwezen

Ten slotte geeft u mee dat het DGF momenteel overlegt met de Nederlandse grootbanken over de mogelijkheid van een commerciële syndicaatslening als achtervang voor het DGF en dat schatkistbankieren de grootbanken zal verrassen. In het verleden waren zij geen voorstander van schatkistbankieren vanwege een lager fondsrendement, met mogelijk hogere premies voor de banken tot gevolg.

Het is niet de bedoeling met schatkistbankieren de voorbereiding van een commerciële syndicaatslening met de Nederlandse grootbanken te frustreren. Het is de wettelijke plicht van (het bestuur van) het DGF een achtervangfinancieringsplan op te stellen. Achtervangfinanciering vanuit de sector zelf zou daarvan zonder twijfel een waardevol onderdeel vormen. Dit stelt de

banken in staat om indien nodig op korte termijn het DGF te suppleren, waarop de sector dan later met ex post bijdragen kan aflossen.

Directie Financiële Markten

Een mogelijke verwachting van banken dat zonder schatkistbankieren een hoger fondsrendement zou kunnen worden behaald - dat hun bijdragen zal drukken - dient mijns inziens te worden getemperd. Zoals u zelf aangeeft en ik hierboven ook onderschrijf, dient het fondsbeheer risicoarm en liquide te zijn, en niet gericht op het behalen van een hoog rendement.

Ons kenmerk
2017-0000196139

Ik ga ervan uit dat deze brief uw zorgen heeft kunnen wegnemen en vertrouwen op een goede samenwerking bij de inregeling van het DGF ten behoeve van de deelname van het DGF aan schatkistbankieren.

Hoogachtend,

de minister van Financiën,

J.R.V.A. Dijsselboem